

Jan Vizner

Kraj
na konci
středověku III.

Jan Vizner

Kraj na konci středověku

III.

Na zemských stezkách v době Lucemburků

Život a sídla podél Linecké stezky za vlády Karla IV.
a v prvních desetiletích panování Václava IV.

Jílové u Prahy
2026

Jan Vizner

Kraj na konci středověku III. Na zemských stezkách v době Lucemburků

**Regionální muzeum
v Jílovém u Prahy**

ARCHAIA

Středočeský kraj

Redakce, grafická úprava, sazba a obálka:

Michal Lutovský

Kresebné rekonstrukce:

Jan Vizner

Vydaly: Regionální muzeum v Jílovém u Prahy, p. o.
Archaia, z. ú.

Tisk: Powerprint, s. r. o.

Vydání první v roce 2026

© Regionální muzeum v Jílovém u Prahy, 2026

© Archaia, z. ú., 2026

© Jan Vizner, 2026

ISBN 978-80-908224-8-1 (Regionální muzeum v Jílovém u Prahy)

OBSAH

Úvodem...	7–8
Kapitola I. Čas míru a prosperity i doba bouří a pohrom. Léta vlády Karla IV. a počátky panování Václava IV. v zemích Koruny české v letech 1346 až 1400	9–27
Kapitola II. Zemská stezka. Trasy a provoz nejvýznamnějších zemských cest v jižních oblastech českého království ve druhé polovině 14. století	28–80
Zemské stezky v Čechách vrcholného středověku	29
Linecká stezka a cesty Vitorazská, Rakouská a Gmündská	45
Zlatá stezka	54
Kapitola III. Od Miličína k Hradišti. Jednotlivé větve Linecké stezky a sídla podél jejich tras v severní části jižních Čech	81–133
Církevní správa na sklonku 14. století	81
Hrady a další sídla Mladovožicka	82
Středověká těžba drahých kovů na Pacovsku	105
Jistebnicko	112
Hradiště nad Lužnicí a jeho okolí	126
Kapitola IV. Krajem Sezimova Ústí. Středověké poddanské město z pohledu archeologie jako příklad městského sídla v předhusitských jižních Čechách	134–175
Podoba vrcholně středověké vesnice na jihu Čech na příkladu Putimi, Holašovic a zaniklých vsí Pfaffenschlagu a Kravína	151
Kozí Hrádek, tvrz Sedlec, arcibiskupský hrádek a městečko Chýnov a další sídliště a šlechtická sídla v okolí Sezimova Ústí	163
Kapitola V. Putování nad Lužnicí. První mezi rovnými. Páni z Rožmberka jako nejvýznamnější šlechtický rod českého středověku	176–247
Hrady Příběnice, Příběničky a podhradní městečko Latrán	188
Krajina v okolí Soběslavi a její centra a sídla doby Lucemburků	198
Hrady Soběslavska a Bechyňska	216
Drobná šlechtická sídla vrcholně středověkého Soběslavska	236
Kapitola VI. Krajinou české války růží. Vedlejší větve Linecké stezky ve směřování do krajů pod vládou pánů z Hradce, Stráže a Landštejna v okolí Jindřichova Hradce, Třeboně a Slavonic	248–309
Hrady, města a městečka na Jindřichohradecku a jejich podoba, osudy a vlastníci v době předhusitské	250
Hrady, města a městečka na Třeboňsku	286
Tvrze a další sídla drobné šlechty na Jindřichohradecku a Třeboňsku ...	303

Kapitola VII. Cestou na Budějovice. Středověké osídlení Česko-budějovicka a nejvýznamnější královské město jižních Čech ...	310–372
Opět na Linecké stezce	310
Královské město Budějovice	312
Městečka a trhové osady středověkého Českobudějovicka	328
Hrady Českobudějovicka	336
Klášter Zlatá Koruna	350
Tvrze, hrádky a další drobná šlechtická sídla na Českobudějovicku	360
Kapitola VIII. Krajem podél Malše. Hrady nad Malší a další středověká sídla mezi Českými Budějovicemi a Novohradskými horami ...	373–413
Trasa Linecké a Vitorazské stezky v povodí Malše, Stropnice a Černé ...	373
Města a městečka vrcholného středověku v kraji nad Malší	374
Hrady nad Malší	388
Tvrze v kraji nad Malší	404
Kapitola IX. Proti proudu Vltavy. Osídlení podél zemské stezky v trase na Český Krumlov, k Vyšebrodskému průsmyku a v podhůří Šumavy	414–474
Po nejstarší trase Linecké stezky v šumavském podhůří	414
Za kostely a kláštery středověkého Pošumaví: církevní správa, instituce a stavby	417
Města a městečka v kraji pod Šumavou	432
Hrady šumavského Povltaví	452
Tvrze a hrádky v krajině horní Vltavy	468
Kapitola X. Za pomezním hvozdem. Na dohled Dunaji	475–501
Linecká stezka mezi Šumavou a Jadranem	475
Vitorazsko – kraj na česko-rakouském pomezí	479
Osídlení, sídla a jejich podoba ve Vitorazsku vrcholného a pozdního středověku	480
Od Vitorazi k bavorské hranici	493
Výběr použité a doporučené literatury	502–506